

**UNIVERZITA JÁNA AMOSA KOMENSKÉHO
PRAHA**

bakalárske kombinované štúdium

2009 – 2012

BAKALÁRSKA PRÁCA

Mária Miškovičová

Právna forma cestovných kancelárií a iných obchodných
spoločností podnikajúcich v cestovnom ruchu

Praha 2012

Vedúci bakalárskej práce: JUDr. Ladislav Lekár

JAN AMOS KOMENSKÝ UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Combined Studies

2009 – 2012

BACHELOR THESIS

Mária Miškovičová

Legal form of travel agencies and other companies doing
business in tourism

Prague 2012

The Bachelor Thesis Work Supervisor: JUDr. Ladislav
Lekár

Prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je mojim pôvodným autorským dielom, ktorú som vypracovala samostatne pod vedením JUDr. Ladislava Lekára a uviedla v nej všetky použité literárne a iné odborné zdroje v súlade s právnymi predpismi. Každú literatúru a ďalšie zdroje, z ktorých som pri spracovávaní čerpala, v práci riadne citujem a je uvedená v zozname použitej literatúry.

Súhlasím s prezentáciou svojej bakalárskej práce sprístupnením v univerzitnej knižnici.

V Trnave dňa 27.03.2012

Meno autora .....

Pod'akovanie

Rada by som poďakovala JUDr. Ladislavovi Lekárovi, za cenné pripomienky a odborné rady, ktorými prispel k vypracovaniu tejto bakalárskej práce.

Anotácia

Bakalárska práca sa zaoberá charakterom založenia a vzniku cestovnej kancelárie, cestovnej agentúre a podnikov podnikajúcich v cestovnom ruchu, výberom formy podnikania, či už na základe živnostenského oprávnenia alebo ako spoločnosť s ručením obmedzeným – s. r. o. či akciová spoločnosť – a. s., popisuje výhody a nevýhody jednotlivých foriem podnikania. Posledná kapitola sa zaoberá leteckou dopravou, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tvorby zájazdu cestovnej kancelárie.

Kľúčové pojmy

Akciová spoločnosť, cestovná agentúra, cestovná kancelária, letecká doprava, objednávateľ, podnikateľ, spoločnosť s ručením obmedzeným, zájazd, zákon, živnosť.

Annotation

This bachelor thesis deals with the incorporation and establishment of a travel agencies and enterprises operating in tourism, the choice of form of business, whether on a business license or a limited liability company - s. r. o. or joint-stock company - a. s., describes the advantages and disadvantages of different forms of business. The last chapter deals with air transport, which is an integral part of creation of the tour for travel agency.

Key words

Air transport, businessman, customer, law, limited liability company, The joint stock company, trade, travel agency, trip

OBSAH

ÚVOD	9
1 CESTOVNÁ KANCELÁRIA A CESTOVNÁ AGENTÚRA	11
1.1 Vznik prvej cestovnej kancelárie – Thomas Cook.....	11
1.2 Cestovná kancelária.....	12
1.2.1 Programy cestovnej kancelárie.....	13
1.2.2 Povinnosti cestovnej kancelárie.....	15
1.2.3 Zmluva o zájazde.....	15
1.3 Cestovná agentúra.....	17
1.4 Aký je rozdiel medzi cestovnou kanceláriou a cestovnou agentúrou?.....	17
1.5 Charakteristika profesie sprievodca, delegát a iných osôb sprevádzajúcich ľudí v cestovnom ruchu.....	18
1.6 Povinné zmluvné poistenie zájazdu.....	19
2 PRÁVNA FORMA CESTOVNÝCH KANCELÁRIÍ A PODNIKOV PODNIKAJÚCICH V CESTOVNOM RUCHU	21
2.1 Podnikanie fyzických osôb v cestovnom ruchu na základe živnostenského oprávnenia.....	22
2.2 Cestovná kancelária ako spoločnosť s ručením obmedzeným – s. r. o.	24
2.2.1 Právna charakteristika spoločnosti s ručením obmedzeným.....	25
2.2.2 Založenie a vznik spoločnosti.....	26
2.2.2.1 Založenie spoločnosti.....	26
2.2.2.2 Vznik spoločnosti.....	32
2.3 Akciová spoločnosť – a. s.	33
2.3.1 Založenie a vznik akciovej spoločnosti.....	35
2.3.1.1 Vznik akciovej spoločnosti.....	36
2.4 A. s. či s. r. o.?.....	38
3 PODNIKY PODNIKAJÚCE V CESTOVNOM RUCHU	40
3.1 SACKA – Slovenská asociácia cestovných kancelárií a cestovných agentúr.....	40
3.2 Letecká doprava.....	44
3.3 Letecká spoločnosť – Travel Service, a. s.	49

ZÁVER	52
ZOZNAM POUŽITEJ ČESKEJ LITERATÚRY A PRAMEŇOV	54
ZOZNAM POUŽITEJ SLOVENSKEJ LITERATÚRY A PRAMEŇOV	54
ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV	57
ZOZNAM PRÍLOH	58

Úvod

V súčasnosti, každý deň prináša mnoho zmien a nič nie je stopercentné. Život sa stáva náročnejším a nikto nedokáže predpokladať budúcnosť. Finančná situácia taktiež nie je najjednoduchšia a ľudia sa snažia hľadať malé radosti, ktoré ich urobia šťastnými.

Jedna z vecí, ktorá prináša chvíle pohody a šťastia, je dovolenka. Svet je síce uponáhľaný a mnohí si ani na dovolenku čas nenájdu, ale ak si ten čas predsa len nájdú, práve zážitky z dovolenky sú tie, ktoré dlhé roky ostávajú v pamäti.

Rok čo rok nároky na dovolenku narastajú a očakáva sa od nej stále viac a viac. Preto je správny výber cestovnej kancelárie, destinácie či ubytovania veľmi dôležitý.

Cestovné kancelárie sa snažia poskytovať pre svojich klientov služby, ktoré si zakúpili a ktoré im sľúbili. Či už ide o verného zákazníka alebo o nového klienta, zodpovedne pristupujú k zrealizovaniu vysnívanej dovolenky s dôrazom na detaily.

Cestovné kancelárie každý rok prinášajú novinky, nové destinácie, hotely, apartmány, domy bez stravy, aby každý jeden človek si mohol vybrať pre seba atraktívnu ponuku. Po dlhoročných skúsenostiach zistili, že klientov zaujíma skutočnosť, ako dlho ponúkaná destinácia alebo hotel je v predaji, aké sú jeho referencie, tak sa snažia tieto skutočnosti uvádzať v katalógoch, prípadne on-line katalógoch. Usilujú sa, aby predávané izby, apartmány mali garanciu, síce pre cestovnú kanceláriu to predstavuje riziko, ale na druhej strane pre zákazníkov to znamená lepšiu cenu a zaručené ubytovanie.

Niektoré cestovné kancelárie ponúkajú súkromné vilky a apartmány. K štandardným službám cestovnej kancelárie alebo cestovnej agentúry patrí predaj leteniek, doplnkového poistenia, lyžovačiek a wellness pobytov na Slovensku aj v zahraničí. Organizujú služby cestovného ruchu pre zahraničné cestovné kancelárie, a v neposlednom rade zabezpečujú špecifické služby pre firemných klientov ako sú konferencie, kongresy a rôzne zájazdy podľa konkrétnych požiadaviek.

Objednávateľom zájazdu pomôže ich dovolenku vybrať a naplánovať profesionálny tím školených zamestnancov, ktorí pravidelne navštevujú a osobne preverujú ponúkané destinácie a ubytovacie zariadenia. Ich krédom je poskytnúť profesionálny klientsky servis založený na reálnych informáciách. Súčasťou zájazdu je aj doprava, letecká, či autobusová, na ktorú je možné sa spoľahnúť.

Osobitnou kapitolou predaja pobytov je predaj cez internet. Na web stránke si zákazník môže priamo objednať každé zariadenie, ktoré uvidí voľné. Všetky uvedené ceny sú vždy konečné, zahŕňajú náklady na pobyt ako sú ubytovanie, doprava, stravovanie a povinné príplatky pre počet osôb ako ich uvedie objednávateľ v svojich požiadavkách. V prípade potrebnosti ďalších informácií je k dispozícii telefónna linka.

Avšak ešte predtým, ako cestovná kancelária začne plniť požiadavky a sny cestujúcim, je proces založenia a vzniku spoločnosti a vybranie vhodnej formy pre podnikanie. Fyzické osoby môžu podnikáť na základe živnostenského oprávnenia, čo je najjednoduchšia forma podnikania, ale zase najrizikovejšia, pretože podnikateľ ručí v podnikaní celým svojim majetkom. Pri právnických osobách je možnosť založenia spoločnosti s ručením obmedzeným alebo akciovej spoločnosti.

Pre svoju bakalársku prácu som si túto zaujímavú tému vybrala i vzhľadom k osobným záľubám a pracovným skúsenostiam, hlavne čo sa týka leteckej dopravy, kde aj pracujem, konkrétne v zvolenej leteckej spoločnosti.

Cieľom tejto práce je charakterizovať cestovnú kanceláriu a cestovnú agentúru, rozdiely medzi nimi, založenie a vznik podnikateľskej činnosti cestovných kancelárií a podnikov v cestovnom ruchu na základe živnostenského oprávnenia, alebo právna forma cestovných kancelárií a podnikov podnikajúcich v cestovnom ruchu vo forme s. r. o. a a. s.

1. Cestovná kancelária a cestovná agentúra

1.1 Vznik prvej cestovnej kancelárie – Thomas Cook

Vznik cestovných kancelárií má svoju históriu, v ktorej je nevyhnutné spomenúť aspoň v súvislosti s osobnosťou Thomasa Cooka, podľa ktorého bola pomenovaná prvá cestovná kancelária. Táto prvá cestovná kancelária na svete zorganizovala pre svojich klientov prepravu a piknikové občerstvenie. Thomas Cook ako prvý objavil a intenzívne začal využívať možnosti, ktoré poskytoval masový záujem o cestovanie.

Významné kroky a roky Thomasa Cooka v cestovnom ruchu:

Rok 1841 sa spomína ako dátum prvého turistického výletu 570 členov z Leicesteru do Laughoborougn, organizovaného Thomasom Cookom.

1851 - zorganizoval prvú medzinárodnú výstavu v Londýne pre 165-tisíc návštevníkov z Yorkshiru. Tento búrlivý rozvoj domáceho cestovného ruchu logicky priviedol T. Cooka k nápadu, aby organizoval zájazdy aj do zahraničia.

1865 - uskutočnil prvý organizovaný zahraničný zájazd na Svetovú výstavu v Paríži.

1867 - zorganizoval prvé transkontinentálne zájazdy prenájatým parníkom do USA.

1866 - ako prvý na trh zaviedol hotelové kupóny (ktoré boli rok pred vydaním testované). Tieto kupóny mali význam v tom, že zákazníci mali pevne stanovené ceny za ubytovanie vo vybraných hoteloch vo všetkých hlavných mestách, i keď ceny stúpali.

1872/73 - zorganizoval prvú cestu okolo sveta, ktorá trvala 222 dní a precestoval viac ako 25 000 míľ.

1873 - vydaná prvá Cooková edícia turistických sprievodcov.

Thomas Cook vo svojej činnosti uplatnil rôzne zásady, ktoré sa využívajú dodnes:

- vydávanie blanketových úverových lístkov (dnes voucherov)
- používanie roaming lístkov – rezervácia ubytovania
- uzatvorenie zmlúv s dopravcami
- dopredu spracované popisy trasí – itinerár
- vypracovaný časový harmonogram služieb a programu zájazdu

CK Thomas Cook & Son, Ltd. bola založená 12.2.1924 a stále existuje.

1.2 Cestovná kancelária

Cestovná kancelária je podnikateľ, ktorý na základe živnostenského oprávnenia, organizuje, ponúka a predáva zájazdy a uzatvára zmluvu o obstaraní zájazdu¹ (ďalej len „zmluva o zájazde“).

Cestovná kancelária v rámci živnostenského oprávnenia ďalej

- a) organizuje kombinácie služieb, ponúka a predáva ich inej cestovnej kancelárii na účel jej ďalšieho podnikania,
- b) ponúka a predáva na základe individuálnej objednávky jednotlivé služby alebo ich kombinácie,
- c) sprostredkúva predaj jednotlivých služieb pre inú cestovnú kanceláriu, cestovnú agentúru alebo iné právnické osoby a fyzické osoby (dopracov, prevádzkovateľov ubytovacích zariadení, usporiadateľov kultúrnych, športových a iných spoločenských podujatí),
- d) sprostredkúva predaj zájazdov pre inú cestovnú kanceláriu: zmluva o zájazde sa v týchto prípadoch musí uzatvoriť v mene cestovnej kancelárie, pre ktorú sa zájazd sprostredkúva, a táto zodpovedá za plnenie zmluvy o zájazde,

---

¹ Občiansky zákonník č. 281/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, §741 a až 741k.

e) predáva veci súvisiace s cestovným ruchom, najmä vstupenky, mapy, plány, prospekty, cestovné poriadky, vytlačených sprievodcov a spomienkové predmety².

Založenie cestovnej kancelárie:

Založenie cestovnej kancelárie je buď viazané živnosťou, alebo CK môže podnikat' ako a. s. alebo s. r. o. + fyzická alebo právnická osoba musí spĺňať:

- vysokoškolské vzdelanie právnického alebo ekonomického smeru + 2 roky praxe v odbore

alebo – vyššie odborné vzdelanie v odbore a 3 roky praxe v odbore

alebo – úplné stredné vzdelanie ekonomického smeru + 5 rokov praxe v odbore

1.2.1 Programy cestovnej kancelárie

Hlavným produktom organizátorov ciest do zahraničia je zájazd alebo pobyt ponúkaný v katalógu s fixnou cenou, zahŕňajúcou ubytovanie a stravovanie, dopravu, služby na mieste, služby delegáta alebo sprievodcu cestovnej kancelárie.

Zájazd je organizovaná účasť skupiny osôb po určitej trase podľa dopredu vypracovaného programu s určitým poznávacím, rekreačným, vzdelávacím alebo iným cieľom.

Zájazd je definovaný ako vopred pripravená kombinácia najmenej z dvoch z týchto služieb:

a) doprava,

b) ubytovanie,

c) iné služby, ktoré nie sú doplnkom dopravy alebo ubytovania, napr.

---

² Občiansky zákonník č. 281/2001 Z. z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení v neskorších predpisov, § 3

stravovanie, zabezpečenie sprievodcu, spoločenský program, športový program alebo sa predáva za súhrnnú cenu a ak sa služba poskytuje dlhšie ako 24 hodín alebo ak sa zahŕňa ubytovanie cez noc.

Za vopred pripravenú kombináciu služieb sa považuje kombinácia služieb pripravená najneskôr v momente uzavretia zmluvy³.

Pobyt predstavuje účasť osôb, ktoré sa buď hromadne alebo individuálne dopravili na jedno pobytové miesto, kde sú ubytované⁴.

Katalóg - cestovná kancelária musí v katalógu⁵, prípadne inou písomnou formou, **presne, jasne, pravdivo, zrozumiteľne, úplne a riadne** informovať o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie záujemcu o kúpu zájazdu.

Pri zostavovaní katalógu musí cestovná kancelária vziať do úvahy, že katalóg alebo ponukový leták je súčasťou zmluvy o zájazde podľa zákona č. 281/2001 Z. z., ak si zmluvné strany písomne nedohodli iné podmienky.

Cestovným kanceláriám sa odporúča pri spracovaní katalógu v záujme objektívneho posudzovania dodržiavať zásadné princípy a postupy pri popise cieľového miesta a miesta pobytu, pri popise druhu dopravného prostriedku a pri charakterizovaní typu ubytovania, jeho polohy, kategórie a stupňa vybavenosti. V záujme lepšej prehľadnosti by mala cestovná kancelária uviesť v katalógu a vo všetkých všeobecných zmluvných podmienkach v rámci informačných blokov o krajine smerovania a pri konkrétnom zájazde vždy rovnaké informácie.

---

³ NOVACKÁ E. *Sprievodca a delegát v cestovnom ruchu*. Bratislava: Ekonóm, 2007. 142 s. ISBN 978-80-225-2342-4.

⁴ ČERTÍK, M.; SYSEL, J.; VITÁKOVÁ, M. *Cestovní ruch: vývoj, organizace a řízení*. Praha: Off, 2001. 298 s. ISBN 80-238-6275-8.

⁵ Občiansky zákonník č. 281/2001 Z. z v znení neskorších predpisov, § 8.

1.2.2 Povinnosti cestovnej kancelárie

Podľa zákona 281/2001 Z. z., cestovná kancelária je povinná okrem povinností:

- a) po celý čas podnikania mať uzatvorenú zmluvu o poistení zájazdu pre prípad jej úpadku (ďalej len „povinné zmluvné poistenie zájazdu“) s poisťovňou alebo byť členom fondu (ďalej len „poistiteľ“), alebo mať uzatvorenú zmluvu o bankovej záruke s bankou plniacou podmienky podľa § 9 až 11, vyššie citovaného zákona.
- b) označiť prevádzkareň a propagačné a iné materiály určené pre objednávateľa slovami „cestovná kancelária“ alebo „CK“, ak toto označenie neobsahuje už jej obchodné meno,
- c) poverovať výkonom sprievodcovskej činnosti len osoby, ktoré majú osvedčenie o získanom vzdelaní v akreditovanej vzdelávacej inštitúcii.

Cestovná kancelária nesmie sprostredkovať predaj zájazdu pre osobu, ktorá nie je cestovnou kanceláriou.

1.2.3 Zmluva o zájazde

Predtým aby zájazd mohol byť objednaný, musí cestovná kancelária musí uzatvoriť *Zmluvu o obstaraní zájazdu* v súlade s § 741a až §741k Občianskeho zákonníka so zákazníkmi (objednávatel'mi zájazdu).

Objednávateľ je osoba, ktorá uzatvorí s cestovnou kanceláriou zmluvu o zájazde.

Zmluvu o obstaraní zájazdu môže uzatvoriť len tá cestovná kancelária, ktorá zájazd organizuje. Zmluva musí mať písomnú formu. Súčasťou zmluvy musí byť aj povinné zmluvné poistenie zájazdu pre prípad jej úpadku.

Zmluva o obstaraní zájazdu musí obsahovať⁶:

- a) označenie zmluvných strán
- b) charakteristiku zájazdu, najmä termín jeho začatia a skončenia, uvedenie všetkých poskytovaných služieb, ktoré sú zahrnuté do ceny zájazdu, miesto a čas ich trvania; vymedzenie zájazdu možno nahradiť odkazom na číslo zájazdu alebo iné označenie v katalógu iba v tom prípade, ak katalóg obsahuje všetky tieto informácie a bol odovzdaný objednávateľovi
- c) cenu zájazdu vrátane časového rozvrhu platieb a výšky preddavku
- d) lehotu a spôsob, akým má objednávateľ uplatniť nároky plynúce z porušenia právnej povinnosti cestovnej kancelárie
- e) výšku zmluvných pokút, ktoré je povinný objednávateľ cestovnej kancelárii uhradiť pri odstúpení od zmluvy v prípadoch určených týmto zákonom.

Zmluva má ďalej obsahovať:

- a) ďalšie platby za služby, ktorých cena nie je zahrnutá v cene zájazdu, údaje o počte a výške týchto ďalších platieb, ak sú súčasťou zájazdu,
- b) ubytovanie, jeho názov, polohu, kategóriu a triedu, stupeň vybavenosti a hlavné charakteristické znaky, ak je súčasťou zájazdu,
- c) druh, charakteristiku a kategóriu dopravného prostriedku, údaje o trase cesty, ak je súčasťou zájazdu doprava
- d) spôsob a rozsah stravovania, ak je súčasťou zájazdu
- e) ak je realizácia zájazdu podmienená dosiahnutím minimálneho počtu účastníkov zájazdu, výslovné uvedenie tejto skutočnosti a lehotu, v ktorej najneskôr musí cestovná kancelária objednávateľa písomne informovať o zrušení zájazdu a odstúpení od zmluvy z dôvodu nedosiahnutia minimálneho počtu účastníkov zájazdu
- f) ak sú dôvody na určenie podmienok, ktoré musí objednávateľ splňať, uvedenie týchto podmienok a lehotu, v ktorej môže objednávateľ oznámiť, že sa zájazdu na miesto neho zúčastní iná osoba
- g) ďalšie skutočnosti, na ktorých sa zmluvné strany dohodnú.

---

⁶ Občiansky zákonník č. 281/2001 Z. z. v znení v neskorších predpisov, § 8

1.3 Cestovná agentúra

Cestovná agentúra na rozdiel od cestovnej kancelárie sa nezaobrá organizovaním zájazdov, môže však predávať zájazdy cestovných kancelárií, ale iba v ich mene a na ich účet. Môže tiež poskytovať individuálne služby, obstarávať a predávať ubytovanie, letenky, výlety, mapy, vstupenky na spoločenské, športové a kultúrne akcie, taktiež poskytujú zmenárenské služby. Cestovná agentúra nesmie predaj zájazdu osobe, ktorá nie je cestovnou kanceláriou a má povinnosť označiť svoju prevádzku a propagačné materiály slovami „cestovná agentúra.“ Cestovné agentúry sú odmeňované formou provízie z predaných zájazdov.

Založenie cestovnej agentúry:

Založenie cestovnej agentúry je viazané živnosťou + splnenie nasledovných podmienok:

- vysokoškolské vzdelanie ekonomického alebo právnického smeru a 1 rok praxe v odbore
- vyššie odborné vzdelanie ekonomického smeru + 2 roky praxe v odbore
- alebo – úplné stredné vzdelanie ekonomického smeru + 3 roky praxe v odbore.

1.4 Aký je rozdiel medzi cestovnou kanceláriou a cestovnou agentúrou?

Cestovná kancelária je spoločnosť, ktorá organizuje zájazdy. Cestovné kancelárie rovnako zodpovedajú za každý zájazd a musí byť poistený proti úpadku. Pokiaľ uzavriete zmluvu s cestovnou agentúrou, v zmluve je vždy uvedené, ktorá cestovná kancelária zájazd uskutočňuje. Cestovné kancelárie často uzatvárajú zmluvy s cestovnými agentúrami, ktoré pôsobia ako dealeri jednotlivých služieb cestovného ruchu (zájazdy i ubytovanie, letenky apod.). Cestovné agentúry teda zájazdy neuskutočňujú. Zájazdy uskutočňujú len

cestovné kancelárie. Jedinečnou výhodou cestovnej agentúry je, že na jednom mieste ponúka zájazdy od prakticky všetkých slovenských cestovných kancelárií.

1.5 Charakteristika profesie sprievodca, delegát a iných osôb sprevádzajúcich ľudí v cestovnom ruchu

Sprievodca v cestovnom ruchu je fyzická osoba, ktorá sprevádza účastníkov cestovného ruchu a podáva v dohodnutom jazyku výklad o kultúrnom a prírodnom dedičstve a má odbornú spôsobilosť, na ktorú má osvedčenie o získanom vzdelaní⁷. Sprievodca vykonáva svoju prácu priamo v teréne, v osobnom kontakte so zákazníkom. Reprezentuje mesto, kraj alebo krajinu, v ktorej by mal vedieť navodiť takú atmosféru, aby sa zákazník cítil ako vítaný hosť a chcel sa ešte raz vrátiť do tej istej krajiny. Z podnikateľskej stránky sa postavením sprievodcu cestovného ruchu zaoberá *živnostenský zákon* č. 106/2002 Z. z., ktorý hovorí, že sprievodcovská činnosť je viazaná živnosť, ktorá vyžaduje kvalifikáciu v súlade so zákonom o zamestnanosti § 8 zák. č. 386/1997 Zb. o ďalšom vzdelávaní a o zmene zákona NR SR č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zák. č. 70/1997 Z. z.

Delegát - poskytuje informácie, dohliada na bezproblémový priebeh počas celého trvania pobytu zájazdu, poskytuje informácie, rieši reklamácie, asistuje pri poisťných udalostiach. Jeho činnosť sa využíva v outgoingovom (zahraničný, výjazdový cestovný ruch), incomingovom a domácom CR.

Asistent - poskytuje informácie a asistenčné služby počas zájazdu.

Turmanažér - sprevádza skupinu počas celej alebo stanovenej časti trasy zájazdu, tlmočí výklad lokálneho sprievodcu, podáva výklad o kultúrnych

---

⁷ Občiansky zákonník č. 186/2006, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 281/2001 Z. z. o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka

a prírodných oblastí počas dopravy, dohliada na bezproblémový priebeh zájazdu.

Technický sprievodca - sprevádza skupinu počas jej presunu dopravnými prostriedkami alebo pešo, poskytuje najdôležitejšie informácie.

1.6 Povinné zmluvné poistenie zájazdu

Cestovná kancelária, ktorá organizuje, ponúka a predáva zájazdy publikované vo svojich katalógoch alebo ponukových listoch je povinná súčasne so zmluvou o zájazde odovzdať zákazníkovi doklad o povinnom zmluvnom poistení zájazdu pre prípad jej úpadku.

Predmetom poistenia je suma zaplatená za zájazd. Poistením vzniká právo zákazníkovi cestovnej kancelárie na poistené plnenie v prípadoch, keď cestovná kancelária z dôvodu svojho úpadku:

- a. neposkytne zákazníkovi dopravu z miesta pobytu v zahraničí do Slovenskej republiky, ak je táto doprava súčasťou zájazdu,
- b. nevráti zákazníkovi zaplatený preddavok alebo cenu zájazdu v prípade, ak sa zájazd neuskutočnil,
- c. nevráti zákazníkovi rozdiel medzi zaplatenou cenou zájazdu a cenou čiastočne poskytnutého zájazdu v prípade, ak zájazd bol poskytnutý sčasti⁸.

Poistenie sa nevzťahuje na

- kvalitu poskytovaných služieb,
- škody vzniknuté platobnou neschopnosťou inej osoby ako je cestovná kancelária

---

⁸ Povinné zmluvné poistenie zájazdu [online]. www.sacka.eu. 22.02.2012.

http://www.sacka.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=20&Itemid=27

- škody vzniknuté zlyhaním techniky, vojnou, štrajkami, prírodnými katastrofami a pod.
- následné škody, ktoré by mohli vzniknúť zákazníkovi z dôvodu oneskoreného príchodu na územie SR (napr. pokuty, ušlý zisk a iné náklady s tým súvisiace).

2 Právna forma cestovných kancelárii a podnikov podnikajúcich v cestovnom ruchu

Za podniky cestovného ruchu považujeme také podniky, ktorých predmetom podnikania je poskytovanie ubytovania, činnosť cestovnej kancelárie, pohostinská činnosť a iné vedľajšie činnosti ako sprievodcovská, zmenárenská, rekreačná, športová, sprostredkovateľská a pod⁹.

V rozvinutých trhových ekonomikách sú stredné a malé podniky najpočetnejšou skupinou a tvoria významnú časť štruktúry v podnikaní. Platí to najmä pre cestovný ruch, kde dominujú malé podniky.

Malé podniky, sú podniky s počtom pracovníkov do 24, môžu pokrývať aktivity vo všetkých okruhoch cestovného ruchu. Formy malých podnikov sú práve typické a vhodné pre podniky cestovného ruchu, v ktorých podnikateľ, či viacerí podnikatelia priamo vyvíjajú pracovnú činnosť, aktívne sa zúčastňujú na riadení, resp. predstavujú management týchto podnikov.

Organizačno-právne formy malých podnikov cestovného ruchu

Pri posudzovaní vhodnosti formy podnikania podnikov v cestovnom ruchu, je dôležitý poznatok, že východiskom akéhokoľvek podnikania je vytvorenie vhodných *personálnych* predpokladov (aktívne činné osoby v podniku s príslušnými kvalifikačnými vlastnosťami), ako aj sústredenie potrebného rozsahu disponibilných *peňažných* a *materiálnych* zdrojov. Podnikanie je spojené aj s rizikom neúspechu, ako chybné podnikateľské rozhodnutie a nemožnosti poznania všetkých podnikateľských faktorov.

Podniky sa môžu utvárať:

- na základe živnostenského oprávnenia fyzických osôb,
- alebo môžu mať formu právnickej osoby.

---

⁹ CAKO, J.; HOJO, K.; JURČACKO, D.; KRIVÁ, M.; SLABÝ, M. *Služba zákazníkov a marketing malého podniku cestovného ruchu*, príručka. Žiar nad Hronom, kancelária Prešov: ALLDATA Slovakia plus s.r.o., 1995. 9 s. ISBN 80-967455-0-6

Právnická osoba musí taktiež získať živnostenské oprávnenie, ale taktiež okrem toho sa musí povinne zapísať v obchodnom registri a formálno-právne vzniká až týmto zápisom.

V oboch organizačných formách podniky predstavujú v zmysle Obchodného zákonníka podnikateľov, to znamená subjekty, ktoré vykonávajú sústavnú činnosť samostatne vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť s cieľom dosiahnutia zisku.

2. 1 Podnikanie fyzických osôb v cestovnom ruchu na základe živnostenského oprávnenia

Fyzické osoby môžu podnikáť na základe živnostenského oprávnenia bez toho, aby vytvorili pre svoje podnikanie právnickú osobu. Živnostenské podnikanie upravuje Zákon č. 455/1991 Zb. v znení zákonov č. 600/1992 Zb. a 132/1994 Z. z. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon).

Podnikateľ je povinný prevádzkovať svoju živnosť riadne, odborne a poctivo, chrániť životné a pracovné prostredie, kultúrne pamiatky, prírodné zdroje¹⁰.

Predpokladom pre činnosť živnosti je získanie živnostenského oprávnenia vo forme **živnostenského listu** pre ohlasovacie živnosti alebo **koncesnej listiny** pre koncesované živnosti. Živnostenské úrady vydávajú živnostenské oprávnenia na základe prihlásenia podnikateľom.

Uchádzač o živnostenské oprávnenie musí preukázať, že spĺňa všeobecné a osobitné podmienky prevádzkovania živnosti a že sa nevyskytujú u neho prekážky na prevádzkovanie. *Všeobecnými podmienkami* prevádzkovania živnosti sú min. vek 18 rokov, bezúhonnosť a spôsobilosť na právne úkony.

---

¹⁰ CAKO, J.; HOJO, K.; JURČACKO, D.; KRIVÁ, M.; SLABÝ, M. *Služba zákazníčkovi a marketing malého podniku cestovného ruchu*, príručka. Žiar nad Hronom, kancelária Prešov: ALLDATA Slovakia plus s.r.o., 1995. 11 s. ISBN 80-967455-0-6

Bezúhonnosť sa preukazuje aktuálnym výpisom z registra trestov. Za bezúhonného sa nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený pre trestný čin¹¹.

Osobitnými podmienkami prevádzkovania živnosti je odborná či iná spôsobilosť, požadovaná živnostenským zákonom alebo osobitnými predpismi pre výkon príslušnej činnosti¹². Preukazuje sa príslušnými dokladmi o jej nadobudnutí.

Živnostenské podnikanie je spojené s vedením účtovnej evidencie (postačuje jednoduché účtovníctvo, ale je možnosť viesť aj podvojnú účtovníctvo) s ročnými závierkami, daňovej evidencie, daňovými priznaniami a platením daní, preddavkov na dane a miestnych poplatkov, odvodov – zdravotné a sociálne poistenie¹³.

Priestor, v ktorom sa prevádzkuje živnosť, sa nazýva *prevádzkareň*.

Hlavná výhoda živnostenského podnikania je zlúčenie v jednej osobe funkcie podnikateľa a manažéra podniku, čo umožňuje pružné reagovanie na meniace sa podmienky, jednoduchý spôsob rozhodovania a riadenia.

Zriadenie podniku na základe živnostenského oprávnenia a sčasti i jeho prevádzkovanie je jednoduchšie a menej nákladné. Výsledok hospodárenia (čistý zisk v príslušnom roku) v živnostenskom podnikaní tvorí priamo príjem živnostníka.

Za **nevýhody** živnostenského podnikania možno považovať odkázanosť živnostníka na svoje osobnostné a odborné predpoklady pri rozhodovaní aj v náročných situáciách a riadení zložitých aktivít. Disponovanie finančnými prostriedkami sa spravidla obmedzuje na vlastný majetok. Živnostník ručí za

---

¹¹ Živnostenský zákon č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní, § 6

¹² Živnostenský zákon č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní, § 7

¹³ ČAKO, J.; HOJO, K.; JURČACKO, D.; KRIVÁ, M.; SLABÝ, M. *Služba zákazníčkovi a marketing malého podniku cestovného ruchu*, príručka. Žiar nad Hronom, kancelária Prešov: ALLDATA Slovakia plus s.r.o., 1995. 13 s. ISBN 80-967455-0-6

podnikateľské záväzky nielen prostriedkami použitými v podnikaní, ale celým svojím majetkom a aj po zániku živnostenského podnikania je zaviazaný na plné uspokojenie pohľadávok veriteľov¹⁴.

Prevádzkovanie cestovnej kancelárie alebo cestovnej agentúry

Jedným z prvých krokov, ktoré musia splniť cestovné agentúry alebo cestovné kancelárie je získanie oprávnenia pre podnikanie, ide o živnosti s názvom

„Prevádzkovanie cestovnej kancelárie” alebo „Prevádzkovanie cestovnej agentúry.”

Prevádzkovanie cestovnej kancelárie je viazaná živnosť uvedená v prílohe 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov pod poradovým číslom 50.

Ohlásiť uvedenú viazanú živnosť si môže fyzická alebo právnická osoba (a.s., s.r.o.). Pri prevádzkovaní živnosti musí si fyzická aj právnická osoba vybaviť osvedčenie o živnostenskom oprávnení pre uvedenú viazanú živnosť. Správny poplatok za jednu viazanú živnosť je 15,- €.

2.2 Cestovná kancelária ako spoločnosť s ručením obmedzeným – s.r.o.

Právna forma cestovnej kancelárie a podnikov podnikajúcich v cestovnom ruchu ako s.r.o. je vhodná najmä pre drobné a stredné podnikanie, preto je veľmi rozšírená a obľúbená. Podnikanie prostredníctvom spoločnosti s ručením obmedzeným je najčastejšou využívanou formou podnikania na Slovensku. Právna forma je založená prevažne na dispozitívnych normách, čo umožňuje dostatočnú variabilitu pri riešení vnútorného usporiadania spoločnosti, ako aj právneho postavenia spoločníkov.

---

¹⁴ CAKO, J.; HOJO, K.; JURČACKO, D.; KRIVÁ, M.; SLABÝ, M. *Služba zákazníčkovi a marketing malého podniku cestovného ruchu*, príručka. Žiar nad Hronom, kancelária Prešov: ALLDATA Slovakia plus s.r.o., 1995. 13 s. ISBN 80-967455-0-6

Medzi hlavnými výhodami s.r.o. sú pomerne nízke náklady na začatie záväzky spoločnosti. Na založenie s.r.o. stačí len jeden zakladateľ a spoločník, ktorý môže byť aj konateľom. Obchodnú spoločnosť je možné predať kedykoľvek po jej založení, a to aj so ziskom.

Ustanovenia vzťahujúce sa na spoločnosť s ručením obmedzením nájdeme v Obchodnom zákonníku č. zákona 513/1991, § 105 až § 153.

2.2.1 Právna charakteristika spoločnosti s ručením obmedzeným

Spoločnosť s ručením obmedzeným je definovaný v obchodnom zákonníku v ustanovení §105 ako spoločnosť, ktorej základné imanie tvoria vopred určené vklady spoločníkov. V slovenskom práve sú všetky obchodné spoločnosti právnickou osobou, tak isto aj spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá je kapitálovou obchodnou spoločnosťou, rovnako ako akciová spoločnosť, avšak na rozdiel od akciovej spoločnosti, ktorá je typická kapitálová spoločnosť, vykazuje tieto znaky, ktoré pripomínajú spoločnosť osobnú¹⁵:

- každý spoločník môže mať len jeden obchodný podiel,
- prípadná účasť spoločníka ďalším vkladom, ktorá je možná až po založení spoločnosti, nespôsobuje zväčšenie počtu jeho obchodných podielov, ale len zväčšenie objemu jeho doterajšieho podielu,
- prevoditeľnosť obchodných podielov je obmedzená,
- počet spoločníkov je obmedzený tak, ak by prejavili záujem, aby bolo možné zabezpečiť ich účasť na osobnom riadení spoločnosti.

Obchodné meno spoločnosti musí obsahovať označenie „spoločnosť s ručením obmedzeným“, alebo skratka „spol. s r. o.“ alebo „s. r. o.“ Keďže spoločnosť s ručením obmedzeným je kapitálovou spoločnosťou, musí si povinne vytvárať základné imanie, ktoré je vytvorené z vkladov

---

¹⁵ HALUŠKOVÁ A.; NEVOLNÁ Z.; ŠKRINÁR A. *Základné otázky obchodného práva*. Bratislava: VEDA, 2005. 83 s. ISBN 80-224-0839-5

spoločníkov. Základné imanie je najmenej 5 000,- €. Minimálny vklad spoločníka je 750,- €.

Spoločnosť s ručením obmedzeným ručí celým svojím majetkom za porušenie svojich záväzkov, avšak spoločník zodpovedá podľa ustanovení obchodného zákonníka za záväzky spoločnosti len do výšky svojho vkladu zapísaného v obchodnom registri. Najmä vďaka tomuto obmedzenému ručeniu spoločníka vedie k tomu, že i jedna osoba využíva formu spoločnosti s ručením obmedzeným pre svoje podnikanie. Prednosťou formy spoločnosti s ručením obmedzeným je možnosť poskytnutia združenia činnosti viacerých osôb (fyzických, právnických) do spoločného podnikateľského subjektu a tým znásobiť osobné (osobnostné i odborné) a kapitálové predpoklady spoločníkov pri súčasnom obmedzení majetkového rizika združených osôb pri neúspešnom podnikaní. Prepojenie funkcie spoločníkov ako vlastníkov s ich výkonným a manažérskym postavením v spoločnosti dáva predpoklady pre pružné rozhodovanie a operatívne riadenie. Využitie predností spoločnosti s ručením obmedzeným je podmienené pozitívnou súčinnosťou a vzájomnou dôverou spoločníkov.

Spoločnosť s ručením obmedzeným môže mať najviac 50 spoločníkov.

2.2.2 Založenie a vznik spoločnosti

Obchodný zákonník rozlišuje založenie a vznik spoločnosti s ručením obmedzeným, podobne ako aj pri ostatných spoločnostiach.

2.2.2.1 Založenie spoločnosti

Spoločnosť s ručením obmedzeným je založená s cieľom podnikat', ktorú môže založiť fyzická, aj právnická osoba. Osobný zákonník umožňuje, aby

spoločnosť mohla založiť aj len jedna osoba, pričom na rozdiel od akciovej spoločnosti nemusí ísť len o právnickú osobu.

Založenie spoločnosti s ručením obmedzeným sa uskutočňuje prostredníctvom spoločenskej zmluvy alebo spísaním zakladateľskej listiny, pokiaľ zakladá spoločnosť jeden zakladateľ. Spoločenská zmluva musí mať písomnú formu na základe ustanovenia § 63 Obchodného zákonníka. Podpisujú ju všetci zakladatelia, pravosť podpisov zakladateľov musí byť osvedčená. Zmluva je platná a spoločnosť založená poslednou legalizáciou podpisu spoločníka.

Zakladateľská listina musí obsahovať rovnaké obligatórne náležitosti ako spoločenská zmluva¹⁶:

- a) sídlo spoločnosti a obchodné meno
- b) meno a bydlisko fyzickej osoby alebo určenie spoločníkov uvedením názvu a sídla právnickej osoby
- c) predmet podnikania (činnosti)
- d) výšku základného imania a výšku vkladu každého spoločníka a výšku splatených vkladov
- e) mená, bydliská a rodné čísla prvých konateľov spoločnosti a spôsob, akým konajú v mene spoločnosti
- f) mená, bydliská a rodné čísla členov prvej dozornej rady ak sa zriaďuje
- g) určenie správcu vkladov
- h) výšku rezervného fondu, ak vytvára rezervný fond spoločnosť pri svojom vzniku, a výšku, do ktorej spoločnosť je povinná dopĺňať rezervný fond, a spôsob dopĺňania
- i) výhody osobám, ktoré sa podieľajú na založení spoločnosti alebo na činnostiach smerujúcich k nadobudnutiu oprávnenia na jej činnosť
- j) predpokladané náklady spoločnosti súvisiace so založením a vznikom spoločnosti
- k) ďalšie vyžadované údaje Obchodným zákonníkom.

---

¹⁶ Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov, § 110

11 krokov k založeniu s.r.o.

1. Výber názvu
2. Výber predmetov činnosti
3. Určenie sídla spoločnosti
4. Spísanie spoločenskej zmluvy
5. Vyhlásenie správcu vkladu
6. Podpisový vzor
7. Vyhlásenie jediného spoločníka
8. Overenie notárom
9. Registrácia na živnostenskom úrade
10. Podanie návrhu na zápis do obchodného registra
11. Registrácia na daňovom úrade

1. Názov spoločnosti (obchodné meno)

Názov spoločnosti môže byť samozrejme ľubovoľný, podľa vlastného uváženia, avšak predtým sa musíte najskôr presvedčiť, či už nejaká iná firma nepodniká na Slovensku pod týmto názvom. Obchodný súd zamietne zápis do Obchodného registra, ak by už taká firma existovala. To, či už váš názov niekto nepoužíva, môžete najľahšie zistiť na internete, stránka www.orsr.sk. Tam si môžete vyhľadať, či už firma s vašim názvom neexistuje. Ak taká firma neexistuje, môžete názov použiť. V opačnom prípade si budete musieť vymyslieť iné meno spoločnosti. Nezabudnite, na konci názvu pridať slová *spoločnosť s ručením obmedzeným*, alebo častejšie iba skratka s.r.o., či spol. s r. o.

Napríklad:

Firma, s. r. o.

Firma, spol s r. o.

Firma, spoločnosť s ručením obmedzeným

2. Predmety činnosti

V prvom rade musíme vedieť, čím sa bude firma zaoberať. Najlepšie je spísať všetky predmety činnosti, o ktorých si myslíme, že bude firma vykonávať, dobré je spísať hneď aj tie činnosti, ktoré neplánujeme vykonávať hneď od

začiatku, aby sme neskôr nemuseli zbytočne žiadať o rozširovanie predmetu činnosti, čo to by stálo ďalšie súdne poplatky.

Ak bude zoznam hotový, treba ísť ho predložiť a prekonzultovať na živnostenský úrad a požiadať zápis predmetov činnosti. Možno bude treba preformulovať niektoré názvy predmetov, alebo niektoré vyškrtnúť, ak napríklad nespádajú pod voľné živnosti a vy nespĺňate požiadavky na ich vykonávanie.

3. Sídlo spoločnosti

Určiť sídlo spoločnosti je dôležité preto, že pri podávaní žiadosti o osvedčenie o živnostenskom oprávnení a návrhu na zápis do obchodného registra budete musieť predložiť nájomnú zmluvu alebo nejaký dokument, dokazujúci vaše právo na užívanie priestorov.

Sídlom vašej spoločnosti môže byť aj váš byt alebo dom. V takom prípade na živnostenskom úrade a obchodnom registri predložíte dokumenty, ktoré dokazujú, že ste vlastníkom bytu alebo domu.

Ak bude vaše sídlo v prenajatých kancelárskych priestoroch, to je asi najčastejší prípad, budú od vás na živnostenskom úrade a obchodnom registri žiadať predloženie nájomnej zmluvy, resp. zmluvy o budúcej zmluve. V nej musí byť vyslovene uvedené, že vlastník prenajímaných priestorov *súhlasí so zriadením sídla spoločnosti*.

4. Spoločenská zmluva

Pri zakladaní spoločnosti s ručením obmedzeným je najdôležitejším krokom spísanie spoločenskej zmluvy. Spoločenská zmluva je dokument, ktorý hlavne definuje vlastnícke podiely jednotlivých spoločníkov s. r. o. (ako sa budú deliť zisky, komu patrí aký veľký podiel spoločnosti, atď.), ustanovuje konateľov spoločnosti a predmet podnikania spoločnosti. Ak s. r. o. zakladá iba jeden spoločník, spíše sa zakladateľská listina, namiesto spoločenskej zmluvy.

5. Vyhlásenie správcu vkladu

Základné imanie s. r. o. je minimálne 5000eur, túto čiastku musia spoločníci zložiť do rúk správcu vkladu. Správca vkladu spíše prehlásenie, v akej výške prevzal vklady jednotlivých spoločníkov.

6. Podpisový vzor

Ďalšia vec, ktorú treba vyhotoviť je *podpisový vzor konateľov*.

7. Vyhlásenie jediného spoločníka

Potrebné je *vyhlásenie, že nie je jediným spoločníkom vo viac ako dvoch spoločnostiach s ručením obmedzeným*, ak spoločnosť zakladá jediný spoločník.

8. Overenie notárom

Ďalej je potrebné vyhotovenie spoločenskej zmluvy pre každého spoločníka, jednu kópiu pre živnostenský úrad, jednu na založenie do archívu spoločnosti a dve kópie pre obchodný súd. Návšteva notára, so všetkými kópiami spoločenskej zmluvy, podpisovým vzorom konateľov a vyhlásením správcu vkladu. Popisy, ktoré má overiť notár sa podpisujú u neho, skôr nie.

9. Registrácia na živnostenskom úrade

Ďalší krok je požiadanie o vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení pre predmety podnikania, na živnostenskom úrade. So sebou je potrebné priniesť vyplnené tlačivo, notársky overenú spoločenskú zmluvu alebo zakladateľskú listinu, doklad o práve používať priestory ako sídlo spoločnosti (nájomná zmluva, list vlastníctva, súhlas vlastníka nehnuteľnosti so zriadením sídla spoločnosti),kolky po 5 eur za vystavenie osvedčenia o živnostenskom oprávnení za každú jednu voľnú živnosť' a 15 eur za každú viazanú alebo remeselnú živnosť'. Do 5 dní môžete obdržať osvedčenie o živnostenskom oprávení (živnostenské

listy), ak splníte všetky dokumenty. Ak obdržíte osvedčenia o živnostenskom oprávnení, je dobré si dať overiť dve fotokópie u notára.

10. Podanie návrhu na zápis do obchodného registra

Na obchodnom súde je treba si vyzdvihnúť tlačivo pre návrh na zápis spoločnosti do obchodného registra, alebo stiahnuť z internetovej stránky ministerstva spravodlivosti www.justice.gov.sk

Vyplnené tlačivo musia všetci konatelia podpísať u notára, ktorý ich podpisy overí.

Kolky v hodnote 331, 50 eur, ktorými sa zaplatia súdne poplatky za zápis spoločnosti do obchodného registra.

Na podanie návrhu na zápis spoločnosti do obchodného registra potrebujeme:

- Tlačivo s overenými podpismi,
- 2x spoločenská zmluva, resp. zakladateľská listina,
- 2x kópia živnostenského listu,
- 2x vyhlásenie správcu vkladu,
- 2x listina preukazujúca vaše oprávnenie k zriadeniu sídla spoločnosti v danej nehnuteľnosti (napr. list vlastníctva, nájomná zmluva, súhlas vlastníka nehnuteľnosti so zriadením sídla spoločnosti),
- 2x podpisový vzor konateľov,
- ak je jediný spoločník, 2x vyhlásenie, že nie je jediným spoločníkom vo viac ako dvoch s.r.o.,
- kolky za 331,50 eur.

Toto všetko je potrebné odovzdať v podateľni obchodného registra na obchodnom súde, kde vám vydajú potvrdenie o prijatí návrhu na zápis spoločnosti. Obchodný súd rozhodne o zapísaní spoločnosti do obchodného registra v zákonnej lehote do 5 pracovných dní. Po zapísaní spoločnosti bude vydaný výpis z obchodného registra každému spoločníkovi.

11. Registrácia na daňovom úrade

Po zapísaní spoločnosti do obchodného registra je potrebné založenie firemného účtu v banke.

Novú s.r.o. je potrebné zaregistrovať na daňovom úrade, a to osobitne na každý druh dane (napríklad dane z príjmov právnických osôb či dane z pridanej hodnoty). Daňový úrad má 30 dní na to, aby spoločnosti bezplatne vydal osvedčenie o registrácii a pridelil daňové identifikačné číslo (známe DIČ).

2.2.2.2 Vznik spoločnosti

Vznik spoločnosti je odo dňa, od kedy bola zapísaná do obchodného registra. Tento zápis má konštitutívny účinok. Návrh na zápis sa musí podať do 90 dní do obchodného registra, od doručenia listiny, v ktorej sa preukazuje podnikateľské či živnostenské oprávnenie alebo od založenia spoločnosti.

K návrhu na zápis spoločnosti do obchodného registra sa na základe § 10 ods. 2 vyhlášky č. 25/2004 Z.Z. tiež prikladajú:

- a) spoločenská zmluva alebo zakladateľská listina
- b) stanovy, ak boli prijaté
- c) písomné vyhlásenie zakladateľa, že nie je jediným spoločníkom vo viac ako dvoch spoločnostiach a s ručením obmedzeným, ak spoločnosť založila jediná fyzická osoba
- d) písomné vyhlásenie zakladateľa, že spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá je zakladateľom, má viac spoločníkov, ak spoločnosť založila jedna spoločnosť s ručením obmedzeným
- e) listina, v ktorej sa preukazuje podnikateľské oprávnenie na vykonávanie činnosti, ktorá sa má do obchodného registra zapísať ako predmet podnikania alebo činnosti, to neplatí, ak sa na vykonávanie tejto činnosti oprávnenie nevyžaduje alebo ak predmet podnikania alebo činnosti ustanovuje osobitný zákon
- f) písomné vyhlásenie správcu vkladu

2.3 Akciová spoločnosť – a. s.

Akciová spoločnosť je spoločnosť¹⁷, ktorej základné imanie je rozvrhnuté na určitý počet akcií s určitou menovitou hodnotou. Spoločnosť zodpovedá za záväzky, ktoré jej vznikli pri podnikateľskej činnosti (resp. pri jej činnosti) celým svojím majetkom.

Právna úprava akciovej spoločnosti

Podstata problematiky akciovej spoločnosti tvorí súčasť predmetu právnej úpravy zákona číslo 513/1991 Zb. – Obchodný zákonník v platnom znení.

Charakteristické vlastnosti akciovej spoločnosti

Akcionári vkladajú v procese zakladania a vzniku spoločnosti peňažné alebo nepeňažné vklady, čo dáva predpoklad na to, aby sa akcionári mohli podieľať na podnikaní a výsledkoch podnikania spoločnosti pre budúcnosť.

Akciovou spoločnosťou je spoločnosť, ktorej základné imanie je rozvrhnuté na určitý počet akcií s určitou menovitou hodnotou. Spoločnosť zodpovedá za porušenie svojich záväzkov celým svojím majetkom. Akcionár neručí za záväzky spoločnosti¹⁸.

V tejto skutočnosti, kde akcionári vkladajú do spoločnosti vklady – kapitál, sa označuje ich účasť aj ako „kapitálová forma“ účasti v spoločnosti.

Vklady akcionárov sú vyjadrené určitým počtom akcií spoločnosti s určitou menovitou hodnotou a súhrn menovitých hodnôt všetkých akcií zodpovedá výške *základného imania*, ktoré sú zo zákona povinní vytvoriť pri založení spoločnosti. S týmito akciami môžu akcionári obchodovať.

Ďalším charakteristickým znakom akciovej spoločnosti je *realizácia podnikateľskej činnosti* – prečo spoločníci zakladajú akciovú spoločnosť ako samostatný podnikateľský zámer.

---

¹⁷ Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a predpisov, § 154

¹⁸ HALUŠKOVÁ A.; NEVOLNÁ Z.; ŠKRINÁR A. *Základné otázky obchodného práva*. Bratislava: VEDA, 2005. 103 s. ISBN 80-224-0839-5

Akcia je produktom emisnej činnosti akciovej spoločnosti, predstavuje reálne práva akcionára „podieľať sa podľa zákona a stanov spoločnosti na jej riadení, zisku a na likvidačnom zostatku po zrušení spoločnosti likvidáciou, ktoré sú spojené s akciou ako s cenným papierom¹⁹.“

Akcia môže znieť na meno alebo na doručiteľa. Akcia na meno môže znieť aj na dve alebo viac osôb. Práva spojené s akciou môže vykonávať ktorákoľvek z nich alebo osoba nimi splnomocnená.

V súlade s ustanovením § 155 ods. 3 musí akcia obsahovať:

- a) obchodné meno a sídlo spoločnosti
- b) menovitú hodnotu akcie
- c) označenie, či ide o akciu na meno alebo na doručiteľa a v prípade, ak ide o akciu na obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby alebo meno, bydlisko a rodné číslo fyzickej osoby, ktorá je akcionárom
- d) výšku základného imania a počet všetkých akcií spoločnosti k dátumu vydania emisie akcií
- e) dátum vydania emisie akcií

Listinné akcie navyše obsahujú aj podpis člena, resp. členov predstavenstva, ktorí sú oprávnení konať v čase vydania akcií v mene spoločnosti a taktiež aj číselné označenie.

Akcie sa spravujú právnym režimom obsiahnutým v Zákone o cenných papieroch a v Obchodnom zákonníku.

Akciová spoločnosť môže vydať iba také akcie, ktoré sú uvedené ako druh akcie v ustanoveniach Obchodného zákonníka. Druhy akcií:

- kmeňové akcie
- prioritné akcie
- hromadné akcie

---

¹⁹ Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a predpisov, § 155 ods. 1

Akciová spoločnosť vypovedá o charaktere akcií, spôsobe ich vydania a o možnosti obchodovania s nimi na burze cenných papierov.

Okrem akcií má právo emitovať akciová spoločnosť i ďalšie druhy cenných papierov:

- dlhopisy
- dočasné listy

Dlhopis je cenný papier, ktorý predstavuje záväzok pre emitenta k určitému plneniu v prospech majiteľa dlhopisu. Vydaním dlhopisov sa nezvyšuje základné imanie spoločnosti a nie sú s nimi spojené práva akcionára²⁰.

Dočasný list je cenný papier na meno, predstavuje pre majiteľa práva spojené s vlastníctvom akcií spoločnosti a záväzok – povinnosť voči spoločnosti splatiť ich emisný kurz. Nahrádza akciu²¹.

2.3.1 Založenie a vznik akciovej spoločnosti

Založenie a. s. je upravený všeobecnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, zákon č. 513/1991, od § 154. V súlade so zákonom je na založenie akciovej spoločnosti potrebná:

Zakladateľská zmluva (v prípade, že spoločnosť zakladajú dvaja alebo viacerí zakladatelia) alebo *zakladateľská listina* (v prípade, ak spoločnosť zakladá jeden zakladateľ, ktorý musí byť právnická osoba). Podpisy na zakladateľskej zmluve a na zakladateľskej listine musia byť úradne overené. Súčasťou zakladateľskej zmluvy a zakladateľskej listiny je návrh stanov spoločnosti.

Zakladateľská zmluva alebo zakladateľská listina musí obsahovať:

- a) obchodné meno, sídlo a predmet podnikania (činnosti),
- b) navrhované základné imanie,

---

²⁰ Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a predpisov, § 160 ods. 2

²¹ HALUŠKOVÁ A.; NEVOLNÁ Z.; ŠKRINÁR A. *Základné otázky obchodného práva*. Bratislava: VEDA, 2005. 104 s. ISBN 80-224-0839-5

c) počet akcií a ich menovitú hodnotu; ak sa majú vydať akcie rôznych druhov, ich názov a opis práv s nimi spojených,

d) upisované vklady jednotlivých zakladateľov,

e) ak sa má na vytvorenie základného imania spoločnosti použiť nepeňažný vklad, aj určenie predmetu nepeňažného vkladu a jeho ocenenie doložené odborným odhadom²².

Hodnota základného imania spoločnosti musí byť aspoň 25.000,-EUR. Pred vznikom spoločnosti musí byť upísaná celá hodnota základného imania a splatených najmenej 30 % z peňažných vkladov.

Štatutárnym orgánom spoločnosti je predstavenstvo, ktoré riadi činnosť spoločnosti a koná v jej mene. Predstavenstvo rozhoduje o všetkých záležitostiach spoločnosti a koná v mene spoločnosti spôsobom, ktorý je zapísaný v obchodnom registri. Na výkon pôsobnosti predstavenstva a uskutočňovanie podnikateľskej činnosti spoločnosti dohliada dozorná rada, ktorá musí mať minimálne troch členov.

2.3.1.1 Vznik akciovej spoločnosti

Po právne relevantnom založení akciovej spoločnosti môže už vzniknúť a to zápisom do obchodného registra príslušného súdu. Spoločnosti vyplýva zo zákona povinnosť preukázať príslušnému súdu, že spĺňa všetky podmienky stanovené zákonom, aby mohla byť zapísaná do súdu vedenej evidencie spoločnosti, s čím je spojený jej vznik a nadobudnutie jej právnej subjektivity. Spoločnosť z jej podnetu sa zapisuje do obchodného

---

²² Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a predpisov, § 16

registra, podaním písomného návrhu na zápis. Na podanie návrhu je oprávnené predstavenstvo a. s., ktoré ho podáva najneskôr do 90 dní od jej založenia. Návrh podpisujú všetci členovia predstavenstva a ich podpisy musia byť notársky overené.

Registrový súd vykoná zápis spoločnosti do obchodného registra, ak sa preukáže, že v súlade s týmto zákonom:

- a) sa riadne konalo ustanovujúce valné zhromaždenie, ak je jeho konanie predpísané,
- b) upisovatelia upísali celú hodnotu základného imania a splatili aspoň 30 % základného imania tvoreného peňažnými vkladmi s výnimkou zamestnaneckých akcií,
- c) boli schválené stanovky spoločnosti,
- d) boli zvolení členovia orgánov spoločnosti²³.

K návrhu na zápis sa prikladá:

- zakladateľská zmluva, prípadne zakladateľská listina
- schválené stanovky
- rozhodnutie dozornej rady o voľbe predstavenstva, ak je predstavenstvo podľa stanov volené dozornou radou
- písomné vyhlásenie správcu vkladu
- znalecký posudok
- oprávnenie na podnikanie v predmete podnikania

²³ Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a predpisov, § 175

2.4 A. s. či s. r. o.?

Porovnanie a. s. a s. r. o. – výhody a nevýhody spoločností

S. r. o.

Spoločníci: spoločnosť s ručením obmedzeným môže založiť jedna alebo viacero (maximálne 50) fyzických alebo právnických osôb. Platí však obmedzenie: Fyzická osoba môže byť jediným spoločníkom najviac v troch spoločnostiach. Právnická osoba s jediným spoločníkom nemôže byť jediným spoločníkom v inej spoločnosti.

Základné imanie: Základné imanie je najmenej 5 000,- €. Minimálny vklad spoločníka je 750,- €.

Orgány spoločnosti: Valné zhromaždenie, konateľ, dozorná rada (fakultatívny orgán)

Poplatky spojené so založením spoločnosti:

- 331,50 € súdny poplatok za zapísanie do obchodného registra
- 3,- € za každú jednu voľnú živnosť
- 16,50 € za každú jednu remeselnú živnosť
- 33,- € za každú jednu koncesnú listinu
- notárske poplatky
- odmena za vypracovanie dokumentov a založenie firmy

Výhody: medzi hlavnými výhodami s.r.o. sú pomerne nízke náklady na začatie podnikania a skutočnosť že spoločník neručí osobne (svojim majetkom) za záväzky spoločnosti. Na založenie s.r.o. postačuje jeden zakladateľ a spoločník, ktorý môže byť aj konateľom. Obchodnú spoločnosť je možné predať kedykoľvek po jej založení, a to aj so ziskom.

Jej spoločníci ručia len do výšky nesplatených vkladov, a ak majú vklady úplne splatené neručia vôbec za záväzky spoločnosti, čo je jednou z hlavných výhod podnikania prostredníctvom tohto typu spoločnosti.

A. s.

Akcionári: Akciovú spoločnosť môže založiť jediný zakladateľ iba ak je ním právnická osoba, inak dvaja alebo viacerí zakladatelia. Je to právnická osoba, ktorej základné imanie je rozvrhnuté na určitý počet akcií pri určitej menovitej hodnote. Akciová spoločnosť môže vydávať niekoľko druhov akcií, pričom tieto musia byť registrované na Centrálnom depozitári cenných papierov SR, a.s.

Základné imanie: Základné imanie akciovej spoločnosti je najmenej 25 000,- €, pričom je rozvrhnuté na jednotlivé akcie s určitou menovitou hodnotou. Spoločnosť môže vydávať akcie na meno, na doručiteľa, akcie kmeňové alebo prioritné, akcie v listinnej alebo zaknihovanej podobe, ako aj akcie s obmedzenou prevoditeľnosťou.

Orgánmi spoločnosti: Predstavenstvo, valné zhromaždenie a dozorná rada (obligatórna).

Predstavenstvo má minimálne jedného člena, dozorná rada minimálne troch členov.

Poplatky spojené so založením spoločnosti:

- 829,50 € súdny poplatok za zapísanie do obchodného registra
- 3,- € za každú jednu voľnú živnosť
- 16,50 € za každú jednu remeselnú živnosť
- 33,- € za každú jednu koncesnú listinu
- notárske poplatky
- odmena za vypracovanie dokumentov a založenie firmy

Výhody: akcionári spoločnosti nie sú uvedení vo výpise z obchodného registra (okrem prípadu ak by bol jediný akcionár), čiže majitelia spoločnosti nebudú verejnosti známi. Ďalšou výhodou je skutočnosť, že akcie je akcionár oprávnený prevádzať bez súhlasu valného zhromaždenia (ak nie je prevoditeľnosť akcií obmedzená).

3 Podniky podnikajúce v cestovnom ruchu

Medzi podniky podnikajúce v cestovnom ruchu (okrem cestovných kancelárií a cestovných agentúr), by som chcela zaradiť slovenskú asociáciu cestovných kancelárií a cestovných agentúr – SACKA, slovenskú agentúru pre cestovný ruch SACR, leteckú dopravu, v základnej charakteristike a v predstavení leteckej spoločnosti Travel Service, a. s. Na leteckú dopravu by som sa preto rada zamerala, pretože je spojená s činnosťou cestovných kancelárií a leteckú spoločnosť Travel Service a.s. som vybrala preto, pretože predstavuje najväčšieho leteckého prepravcu na Slovensku a v Čechách v spolupráci s cestovnou kanceláriou na tzv. charterových letoch. Za obdobie 01. január 2011 až 31. decemer 2011 bolo spoločnosťou Travel Service a. s. z Bratislavy prepravených 159 963 pasažierov a do Bratislavy 158 636 pasažierov (získané z interného zdroja Travel Service a. s., organizačná zložka Bratislava).

3.1 SACKA – Slovenská asociácia cestovných kancelárií a cestovných agentúr

Asociácia bola založená v auguste v roku 1991 pod názvom Slovenská asociácia cestovných kancelárií. Avšak so zmenou živnostenského zákona sa musela pôvodná živnosť rozdeliť na dve živnosti a to pre cestovné kancelárie a cestovné agentúry a taktiež musela zmeniť aj názov Slovenská asociácia cestovných kancelárií a cestovných agentúr. Táto zmena sa udiala v roku 2003.

Hlavným poslaním asociácie je prispievať k rozvoju cestovného ruchu. Považuje za svoju povinnosť presadzovať a ochraňovať záujmy svojich členov, ktoré súvisia s jej hlavným poslaním, podporovať ich činnosť a zvyšovať ich

profesionálnu prestíž.

Podniká na základe živnostenského listu. Živnosť je rozdelená na dve – na živnosť pre cestovné kancelárie a živnosť pre cestovné agentúry. Asociácia je dobrovoľným a nezávislým združením cestovných kancelárií, cestovných agentúr a ďalších firiem a inštitúcií, ktoré sa zaoberajú cestovným ruchom.

Poslanie asociácie²⁴:

- podporuje dobré meno a úroveň slovenského cestovného ruchu doma i v zahraničí
- bojuje proti nečestnej súťaži v súlade s platnými legislatívno-právnymi predpismi
- zastupuje a presadzuje záujmy svojich členov vo vzťahu k štátnym orgánom
- pomáha v činnosti svojim členom vo vzťahu k tuzemským a zahraničným obchodným partnerom, klientom a ďalším subjektom vrátane profesijných združení (napr. dopravcov, hotelov, sprievodcov cestovného ruchu a pod.)
- zastupuje svojich členov v medzinárodných mimovládnych organizáciách cestovného ruchu (ECTAA, IATA)
- zabezpečuje spoločnú propagáciu a prácu s verejnosťou na tuzemských a medzinárodných podujatiach najmä väčšieho významu v rozsahu svojich členov
- podporuje tvorbu podujatí podporujúcich rozvoj cestovného ruchu, najmä veľtrhov, konferencií, seminárov

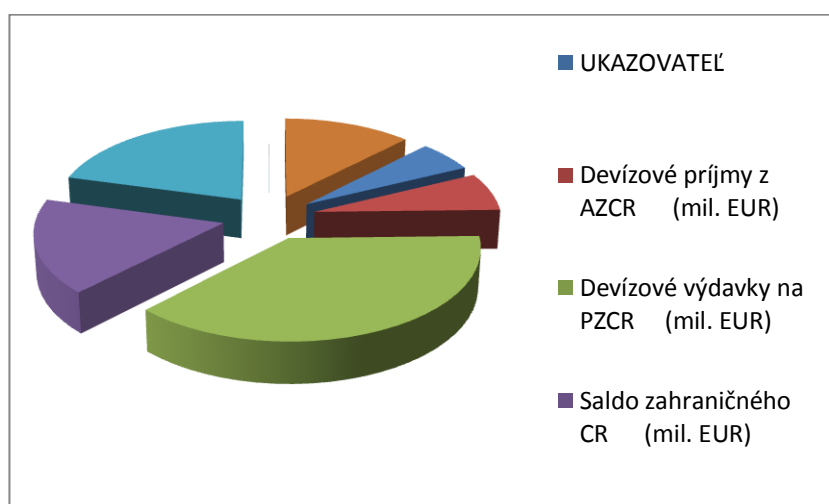
---

²⁴ Sacka – Slovenská asociácia cestovných kancelárií a cestovných agentúr [online].
www.sacka.eu. [cit-2012-02-22].
http://www.sacka.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=1&Itemid=1

1. Štatistické údaje CR SR za roky 2007 -2010

UKAZOVATEĽ	2007	2008	2009	2010
Devízové príjmy z AZCR (mil. EUR)	1472,8	1762,6	1 674,5	1684,7
Devízové výdavky na PZCR (mil. EUR)	1116,6	1 467,3	1 504,1	1470,7
Saldo zahraničného CR (mil. EUR)	356,1	295,3	170,4	214,0
Podiel AZCR na HDP (%)	2,7	2,6	2,6	2,6
Počet turistov celkom /ubytovaných návštevníkov/	3 778000	4 082645	3 381 354	3 392361
v tom: zahraniční	1 685 000	1 766 529	1 298 075	1 326639
domáci	2 093 000	2 316 116	2 083 279	2 065722
Počet prenocovaní turistov celkom	11 566 632	12 46 104	10 391 069	10 367330
v tom: zahraniční	5 198 696	5 261 476	3 769 136	3 806609
domáci	6 367 936	7 202 628	6 621 933	6 560 721
Priemerný počet prenocovaní celkom	3,1	3,1	3,1	3,1
v tom: zahraniční turisti	3,1	3,0	2,9	2,9
domáci turisti	3,0	3,1	3,2	3,2

Graf č. 1: Údaje o CR SR za roky 2007 - 2010

Zdroj: ŠÚ SR, www.sacka.eu

Podľa štatistických údajov môžeme vidieť, že devízové príjmy z AZCR klesajú, čo značí, že sa znižuje počet pricestovaných zahraničných turistov na

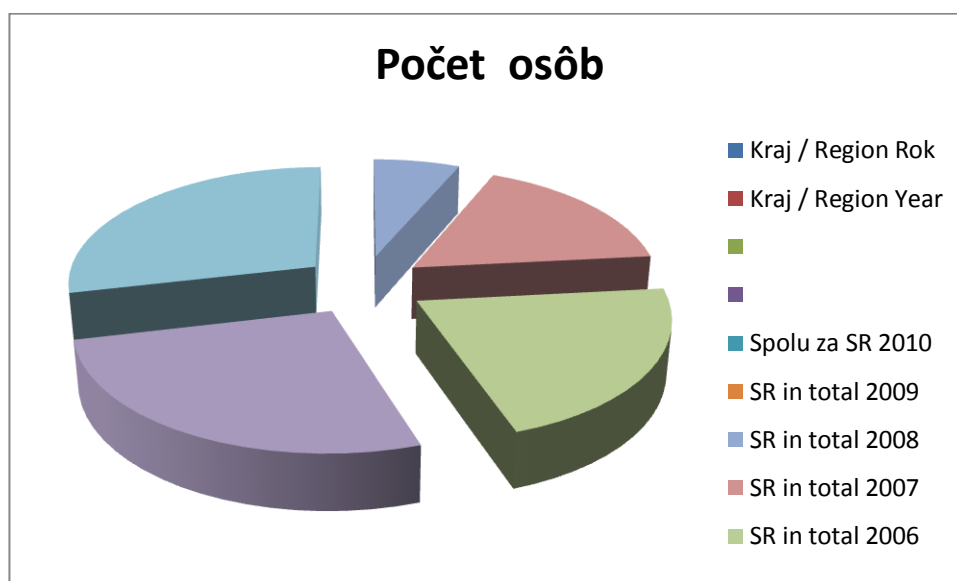
Slovensku a tým klesajú aj príjmy z neho. Naopak výdavky na PZCR stúpajú, Slováci radšej vycestujú za dovolenkou do zahraničia.

2. Organizovaný domáci cestovný ruch v krajoch Slovenskej republiky 2004-2010

Organized domestic tourism in regions of the Slovak republic 2004-2010

Kraj / Region	Rok Year	Počet osôb Number of persons	Pobytové dni Stay day's	Priemerná doba pobytu Average duration stay
Spolu za SR	2010	57711	271151	4,7
SR in total	2009	61496	254577	4,1
	2008	61 197	264 846	4,3
	2007	160 601	361 268	2,2
	2006	203 795	440 900	2,2
	2005	251 830	503 922	2,0
	2004	271 829	594 722	2,2

Graf. č. 2: Organizovaný domáci cestovný ruch v krajoch Slovenskej republiky 2004 - 2010

Zdroj: ŠÚ SR, www.sacka.eu

Z výsledkov môžeme vidieť, že počet osôb dovolenkujúcich na Slovensku klesá, rok 2004 bolo 271 829 dovolenkujúcich ľudí, avšak v roku 2010 klesol počet na 57 711. Avšak stúpila doba pobytu, z priemeru 2,2 na na 4,7 dňa.

3.2 Letecká doprava

Letecká doprava v cestovnom ruchu umožňuje rýchle spojenie medzi miestami sveta, najrýchlejšiu prepravu cestujúcich medzi kontinentmi. Prednosťou leteckej dopravy je rýchlosť, pohodlie, bezpečnosť, kultúra cestovania a kvalita poskytnutých služieb. Výhoda leteckej dopravy sa prejavuje len pri letoch na väčšie vzdialenosti. Pri letoch na krátku vzdialenosť sa táto výhoda stráca z dôvodu väčšej vzdialenosti letísk od centier miest a stredísk cestovného ruchu. Nevýhodou leteckej dopravy sú vysoké prevádzkové náklady, letiskové poplatky a cena paliva – z čoho vyplývajú vysoké ceny leteniek.

„Letecká doprava vytvára most medzi ľuďmi z rôznych krajín i svetadielov, letecká doprava prekonáva rôzne časové pásma²⁵.“

Let sa musí vykonať tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť cestujúcich a posádky lietadla, iných lietadiel, osôb a majetku na zemi a aby sa zabezpečila ochrana životného prostredia pred hlukom a emisiami zo znečisťujúcich látok z lietadiel²⁶. Letecká doprava sa od ostatných dopravných odborov odlišuje nasledovnými charakteristickými znakmi:

- a) medzinárodný charakter leteckej dopravy,
- b) prekonávanie veľkých vzdialeností veľkými rýchlosťami,
- c) pomerná voľnosť pohybu lietadla nad terénom,
- d) obmedzený a špecializovaný rozsah prepravy,
- e) nutnosť sústredeného a operatívneho riadenia,
- f) prudké tempo technického rozvoja,
- g) potreba vysokej kvalifikácie a disciplíny prevádzkových a riadiacich pracovníkov,
- h) vysoké obstarávacie, prevádzkové a udržiavacie náklady lietadlovej techniky a leteckých pozemných zariadení.

²⁵ E. Novacká a kol.: *Spríevodca a delegát v cestovnom ruchu*. Bratislava: Ekonóm, 2007. 153 s. ISBN 987-80-225-2342-4

²⁶ Letecký zákon č. 143/1998 o civilnom letectve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 5

Letecká doprava s komplexným vybavením letísk sa stáva v politickom zmysle dôležitým nástrojom na reprezentáciu štátu.

Technická základňa leteckej dopravy

Technickú základňu leteckej dopravy tvorí lietadlová technika, letiská a zabezpečovacia letecká technika.

Lietadlová technika

Lietadlo definujeme ako zariadenie, ktoré je schopné lietať v atmosfére nezávisle od zemského povrchu, prepravovať na palube osoby alebo náklad, bezpečne vzlietať a pristávať a aspoň čiastočne byť riaditeľné.

Iná definícia hodnotí lietadlo ako zariadenie, schopné pohybu v atmosfére následkom reakcií iných, ako sú reakcie vzduchu voči zemskému povrchu.²⁷

Lietadlá môžeme rozdeľovať podľa rôznych znakov. Najčastejšie je užívané rozdelenie podľa:

- a) princípu vzniku vztlaku: lietadlá ľahšie ako vzduch, lietadlá ťažšie ako vzduch.
- b) princípu prekonávania odporu: bezmotorové lietadlá, motorové lietadlá.
- c) spôsobu vzletu a pristátia: konvenčné - klasické, nekonvenčné - s krátkym vzletom a pristátím, so strmým vzletom a pristátím, s vertikálnym vzletom a pristátím.
- d) rýchlosti: dozvukové (subsonické), okolozvukové (transonické), nadzvukové (supersonické), vysoko nadzvukové (hypersonické)
- e) používanej prevádzkovej plochy: pozemné, vodné, obojživelné

---

²⁷ Letecký zákon č. 143/1998 o civilnom letectve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, §2

f) doletu: na veľmi krátke trate - do 300 km, na krátke trate - 300 - 1000 km, na stredné trate - 1000 - 3000 km,- na dlhé trate 3000 - 10000 km, na veľmi dlhé trate - nad 10000 km

Rozdelenie letov:

Lety civilných lietadiel sa z hľadiska účelu rozdeľujú na lety:

- a) dopravné,
- b) pre zvláštne účely,
- c) školské a výcvikové,
- d) skúšobné,
- e) overovacie,
- f) športové.

Väčšina lietadiel poskytuje cestujúcim možnosť výberu triedy v kabíne, ktoré sa odlišujú úrovňou a rozsahom poskytovaných služieb a tým aj cenou za letenku. Triedy sa zvyčajne delia na prvú triedu (first class), obchodnú triedu (business class) a turistickú triedu (economy class).

Letecké linky tvoria myslenú čiaru lietadiel atmosférou, ktorá je na zemi spojená letiskami, pomocnými pristávacími plochami a letiskovými zariadeniami.

Používaná lietadlová technika:

Jedny z najviac používaných typov dopravných lietadiel v súčasnej dobe sú lietadlá typov Boeing, Douglas, ATR, Airbus, Tupolev, Iljušin, Antonov a SAAB.

Letiská:

Letiská sú súčasťou technickej základne leteckej dopravy. Sú to vhodným spôsobom upravené plochy vybavené súborom objektov a zariadení zabezpečujúci vzlety, pristátie, rolovanie, ochranu a ošetrovanie lietadlovej techniky, mechanizačnými prostriedky pre technické a obchodné odbavenie

lietadlovej techniky a letiskových plôch a priestormi na vybavovanie cestujúcich a nákladu.

Dráhový systém letiska môže byť tvorený jednou alebo niekoľkými vzletovými a pristávacími dráhami. Dráhový systém ovplyvňuje kapacitu letiska. Dĺžkou vzletových a pristávacích dráh je stanovený rozsah typov lietadiel, ktoré môžu letisko používať. Systém rolovacích dráh ovplyvňuje dobu pohybu lietadla medzi odbavovacou plochou a vzletovou a pristávacou dráhou. Kapacitu dráhového systému zväčšuje budovanie rýchloodbočiek.

Každé letisko získava zo svojej činnosti určité poplatky. K najvýznamnejším zdrojom príjmov slovenských letísk patria: pristávacie a parkovacie poplatky, poplatky za používanie letiska, úhrady za poskytované služby a nájomné v odbavovacej budove, príjmy z pozemných palubných služieb - cateringu, predaj leteckých pohonných hmôt. Znakom slovenských letísk je kvalitný dráhový systém, chýbajú však odbavovacie budovy pre cestujúcich a predovšetkým pre náklad, nedostatočné je manipulačné vybavenie, chýbajú skladové priestory a pod.

Služby v leteckej doprave

Úlohou leteckých spoločností je poskytovanie kvalitných služieb počas celého letu na pravidelných linkách (podľa platného letového poriadku) alebo nepravidelných linkách (na základe objednávky od cestovnej kancelárie). Informačné služby zahŕňajú poskytovanie informácií o leteckom spojení, či o voľných miestach na palube konkrétneho letu. Služby podzemnej obsluhy letiska zahŕňajú podzemnú obsluhu lietadla, tzv. ramp agent, vybavenie palubnej vstupenky a zapísanie batožiny do lietadla a prepravu pasažierov z lietadla do priletovej haly a z odletovej haly do lietadla.

Na palube lietadla sa poskytujú tzv. palubné služby, ide o poskytovanie informácií, podávanie občerstvenia a predaj vybraného tovaru - alkoholu, sladkostí, parfumov, modelov lietadiel, rôznych šperkov a hodínok, predaj cigariet.

Letecké spoločnosti majú záujem o intenzívnu a rýchlu expanziu na nové pobytové strediská s rozvojom letov do nových destinácií v rámci . Z aspektu predaja leteniek a distribúcie, tento cieľ im umožňuje dosiahnuť spôsob tzv. zastúpenia prostredníctvom cestovných kancelárií alebo cestovných agentúr. Cestovné agentúry a cestovné kancelárie v súlade so živnostenským zákonom môžu sprostredkovať predaj dopravných cenín. Ich postavenie z hľadiska spolupráce s leteckou spoločnosťou je na úrovni agenta. Letecký agent je podnikateľský subjekt, jeho predmet činnosti je najmä organizovanie zájazdov, ako aj sprostredkovanie dopravy. Sprostredkovanie leteckej dopravy uskutočňujeme týmito spôsobmi:

- a) sprostredkuje predaj leteniek od leteckej spoločnosti, iného agenta alebo cez internet
- b) vystavuje letenky cez rezervačný systém alebo internet.²⁸

Letové poriadky

Pravidelná letecká doprava sa uskutočňuje podľa letových poriadkov. Letový poriadok je časový plán letov, ktorý sa delí na letné a zimné obdobie. Pri zostavovaní let. poriadku v medzinárodnej doprave sa využíva spolupráca so zahraničnými leteckými spoločnosťami. Letecký poriadok obsahuje leteckých liniek, prehľad a adresy cestovných kancelárií leteckého dopravcu, na ktorých je možné si rezervovať miesta v lietadlách a zakúpiť letenky, tarify za prepravu, zastúpenie leteckej spoločnosti v zahraničí, firemné označenie dopravcu, jeho adresu, telefónne a faxové číslo, časové obmedzenie platnosti, pokyny pre cestujúcich.

---

²⁸ L. Novacká a kol.: *Sprievodca a delegát v cestovnom ruchu*. Bratislava: Ekonóm, 2007. 153 s. ISBN 978-80-225-2342-4

3.3 Letecká spoločnosť - Travel Service, a. s.

Spoločnosť ako akciová spoločnosť bola zapísaná do obchodného registra 28. 04. 1998, pod obchodným názvom Travel Service, a. s., so sídlom Praha, Janáčkovo nám. 59/ 138, P. S. Č. 150 000. *Predmet podnikania:* pravidelná, nepravidelná, vnútroštátna a medzinárodná obchodná letecká doprava cestujúcich, batožín, zvierat, pošty a cargo. Spoločnosť tvorí *statutárny orgán – predstavenstvo, prokuratúra a dozorná rada.*

Predstavenstvo sa skladá z predsedu predstavenstva – JUDr. Jiří Šimáně a dvoch členov predstavenstva Ing. Roman Vík a Sigthor Einarsson. menom spoločnosti konajú dvaja členovia predstavenstva. Predstavenstvo je oprávnené poveriť člena predstavenstva konaním menom spoločnosti. *Prokuratúra* sa skladá z dvoch členov Ing. Roman Vík a Ing. Jiří Jurán. Každý z prokuratúry zastupuje spoločnosť a podpisuje za ňu samostatne. *Dozorná rada* sa skladá z predsedu dozornej rady Ing. Ludvík Macháček + dvaja členovia Ing. Peter Šujan a Mgr. Michal Tomis. *Akcie spoločnosti:* 2500ks kmeňových akcií na meno v listinnej podobe v menovitej hodnote 100 000Kč. *Základný kapitál:* 250 000 000Kč, splatené 100%.²⁹

Travel Service, a. s. vznikla v roku 1997, pôsobila zo začiatku len v Českej republike, avšak postupne leadrom charterového trhu v Českej republike, na Slovensku, Maďarsku a významný podiel na trhu má aj v Poľsku. Od roku 2004 okrem charterových letov Travel Service prevádzkuje aj pravidelné letecké linky, pod obchodným názvom SmartWings (www.smartwings.com) a od roku 2007 súkromné lety (lety na objednávku) – aerotaxi kategórie Business Jet.

---

²⁹ Český obchodný register [online]. www.justice.cz. [cit-2012-02-19]. Dostupné z www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=or&sysinf.@strana=searchResults&hledani.@typ=subjekt&hledani.format.typHledani=x*&hledani.podminka.subjekt=Travel+service

Lietadlá Travel Service pristávajú počas roka na viac ako 250 letísk 4 kontinentov.

Travel Service, a. s. sa zaradili medzi najlepších 100 Českých prepravcov 2009 (Czech 100 Best)

Pravidelné lety³⁰

Lietajte si rýchle, bezpečne, spoľahlivo po celej Európe za výhodné ceny. Travel Service prostredníctvom pravidelných letov pod obchodnou značkou SmartWings prevádzkuje leteckú prepravu z miesta A do miesta B, kde klient v cene letenky má zahrnuté občerstvenie (okrem letov do Paríža, Ríma, Nice a Nantes) a 20 kg batožinu + príručnú batožinu o hmotnosti 5 kg, s ktorou môžete ísť na palubu lietadla.

Výhody Smartwings: výhodná cena letenky, hlavné letisko, občerstvenie v cene letenky a už žiadne ďalšie poplatky (napr. za batožinu, platbu kartou a pod.). Viac informácií nájdete na www.smartwings.com.

Charterové lety³¹

Letecká spoločnosť Travel Service má najväčšie postavenie charterovej leteckej prepravy na trhu v Českej republike, na Slovensku, Maďarsku a v Poľsku.

Travel Service okrem pravidelnej dopravy poskytuje hlavne prevádzkovanie charterových letov (Európa, Afrika, Ázia, Latinská Amerika). Travel Service prepravujú klientov na charterových letov nielen českých klientov, taktiež zahraničných a lety si objednávajú renomované medzinárodné firmy alebo športové tímy, České i zahraničné. Je tiež oficiálnym leteckým dopravcom Českej futbalovej reprezentácie.

---

³⁰ Travel Service a. s. – Pravidelné lety [online]. www.travelservice.aero [cit-2012-02-22].

Dostupné z www: <http://www.travelservice.aero/pravidelne-lety-zakladni-informace/>

³¹ Travel Service a. s. – Charterove lety [online]. www.travelservice.aero [cit-2012-02-22].

Dostupné z www: <http://www.travelservice.aero/charterove-lety>

Pre charterové lety má spoločnosť vyčlenenú najväčšiu flotilu, ktorú tvoria väčšinou moderné lietadlá novej generácie Boeing 737 – 800.

Business Jet³²

Lety business jet sú prevádzkované letúnom Cessna model 680 Citation Sovereign, väčšinou pre 9 cestujúcich. Výhodou business jetov je flexibilita, diskretnosť, efektívnosť – nečakáte na lietadlo, ale lietadlo čaká na Vás, môžete si sami stanoviť dátum a čas odletu. Zabezpečujú Vám súkromnosť na palube a sami si môžete vybrať s kým budete na palube cestovať. Dopravia Vás priamo do cieľa Vašej cesty bez prestupovania, aj do takých miest, kam klasické aerolinky nemajú vždy prístup.

Posádka

Travel Service, a. s. kladie najväčší dôraz na bezpečnosť. Výcvik pilotov a preskúšanie prebieha podľa prísnych pravidiel Európskej Únie vo výcvikových strediskách na leteckých simulátoroch po celej EÚ. Všetci piloti musia každých 6 mesiacov absolvovať opakovací výcvik na leteckých simulátoroch a každý rok preskúšanie profesijných vedomostí, pri ktorých musia znovu obhájiť svoju leteckú kvalifikáciu. Palubný personál, ktorý starostlivo dbá na bezpečnosť a pohodlie pasažierov počas letov je taktiež vycvičený a preskúšaný podľa štandardov Európskej Únie. Na konci výcviku získajú certifikát palubného sprievodcu.

---

³² Travel Service, a. s. – Business Jet [online]. www.travelservice.aero [cit-2012-02-22]. Dostupné z [www: http://www.travelservice.aero/business-jet-aerocab-service/](http://www.travelservice.aero/business-jet-aerocab-service/)

Záver

Cestovná kancelária nám uľahčuje výber a zabezpečenie dovolenky, podľa vlastného výberu, či sa jedná o miesto pobytu, hotel, služby, stravovanie, vybaví všetko za nás. Dostaneme ponuku v tzv. „balíčku“ alebo „na mieru“. Nemusíme si nič sami zháňať, dokonca i víza pre niektoré krajiny za nás vybaví. Vouchery nám zašlú po zaplatení celej sumy zájazdu, avšak najskôr pár dní pred začatím pobytu, v prípade „last minute“ zájazdu nám ich dajú hneď v kancelárii pri vyplatení zájazdu. Ak by sme išli na dovolenku ako jednotlivci (na vlastnú päsť) tieto všetky kroky musíme postúpiť sami, navyše nemáme kontakty na hotel (tie môžeme nájsť na internete, ale zvyčajne cez letnú sezónu cestovné kancelárie ich majú izby rezervované), nepoznáme priamu dopravu z letiska na ubytovacie zariadenie. V prípade leteckej dopravy na miesto pobytu si cestovná kancelária prenajíma celú palubu lietadla, i keď ju celú neobsadí, ale môže sa spojiť s druhou cestovnou kanceláriou a nie je možné si kúpiť letenku osobe mimo zájazdu. Stále by nás mnoho síl, hľadania, námahy i času si sám vybaviť takýto zájazd a navyše pri prepočítaní peňazí by sme neboli ziskoví, pretože hotel ponúka izby cestovnej kancelárie výhodnejšie.

Last minute je zájazd charakteristický nízkou cenou, je to tzv. „výpredaj“ zostatkových kapacít a pre zákazníkov je bežnou štandardnou ponukou. Pri niektorých touroperátorov pojem Last minute stratil svoje opodstatnenie – výpredaj, pretože CK formujú názor pre cestovateľskú verejnosť nesprávnym smerom a to jednak príliš nízkou cenou a termínom poslednej minúty, ktorá často klesá i pod obstarávacie náklady a je neúmeraná k ponuke ponúkaných služieb. S týmto pojmom last minute vznikol dominantný problém na našom trhu, ktorý sa stále prehľbuje a to je zlé vnímanie a vysvetlenie tejto ponuky. Cestovné kancelárie v poslednom období prichádzajú s cenovo výhodnou ponukou „first minute“, ktorou lákajú klientov už pred sezónou.

Podľa zákona musí byť každá cestovná kancelária poistená pre prípad úpadku, čo nám dáva nádej, že i keď by táto nepríjemná situácia nastala, stále nie sme

odkázaní v cudzej krajine sami na seba, ale postarajú sa o náš návrat domov. Podľa môjho názoru je to veľmi dobrá vec, pretože predídeme tomu, že si budeme musieť hradiť sami cestu domov, zháňať náhradnú dopravu, avšak dobre vieme, že cez letnú sezónu to nie je najľahšie, pretože vyťaženosť leteckých spoločností je o mnoho väčšia ako mimo letnej sezóny, vyhneme sa čakaniu na letisku, kedy zostane pre nás „voľná letenka“. A pri rodinách s malými deťmi je táto situácia absurdná, strávenie či niekoľko dňový „pobyt“ na letisku, pretože sa nám môže ľahko stať, že voľná letenka by bola až o týždeň. Prípadne by nám ešte zostávala druhá situácia, ktorá nie je o moc lepšia a to hľadanie voľného hotela v destinácii a ceny za izbu by boli značne vysoké.

Jedným z prvým krokov pre prevádzkovanie cestovnej kancelárie a iných obchodných spoločnostiach podnikajúcich v cestovnom ruchu je získanie živnostenského oprávnenia pre viazanú živnosť a to konkrétne „Prevádzkovanie cestovnej kancelárie“ alebo „prevádzkovanie cestovnej agentúry“, touto témou sa zaoberá druhá kapitola mojej bakalárskej práce. Toto oprávnenie môže získať fyzická i právnická osoba. Za nevýhodu podnikania na živnosť sa považuje skutočnosť, že podnikateľ ručí za podnikateľské záväzky celým svojim majetkom – podnikateľským i osobným.

Ohlásiť uvedenú živnosť môže aj právnická osoba, ako s. r. o. či a. s. Veľmi rozšírenou a obľúbenou formou podnikania na Slovensku je s. r. o. Táto forma podnikania, s. r. o., je vhodná najmä pre malé a stredné podniky. Túto spoločnosť môže založiť aj len jedna osoba a na rozdiel od a. s. nemusí ísť len o právnickú osobu.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Literárne zdroje

- [1] CAKO, J.; HOJO, K.; JURČACKO, D.; KRIVÁ, M.; SLABÝ, M.: *Služba zákazníčkovi a marketing malého podniku cestovného ruchu*, príručka. Žiar nad Hronom, kancelária Prešov: ALLDATA Slovakia plus s.r.o., 1995. 103 s. ISBN 80-967455-0-6
- [2] ČERTÍK, M.; SYSEL, J.; VITÁKOVÁ, M.: *Cestovní ruch: vývoj, organizace a řízení. Praha: Off, 2001. 352 s. ISBN 80-238-6275-8.*
- [3] GÚČIK, Marian a kolektiv: *Cestovní ruch, hotelierstvo, pohostinstvo. Výkladový slovník. Bratislava: Mladé letá, 2006. 216 s. ISBN 80-10-00360.*
- [4] GÚČIK, Marian a kolektiv: *Manažment cestovného ruchu. Banská Bystrica: Slovak-Swiss Tourism, 2006. 224 s. ISBN 80-88945-84-4*
- [5] HALUŠKOVÁ, A.; NEVOLNÁ Z.; ŠKRINÁR A.: *Základné otázky obchodného práva. Bratislava: VEDA, 2005. 221 s. ISBN 80-224-0839-5*
- [6] HLADKA, J.: *Technika cestovního ruchu. Praha: Grada, 1997. 168 s. ISBN 807-1694-762*
- [7] KONEČNÁ, A. ; MICHALOVÁ, V. ; NOVACKÁ, Ľ.: *Služby a cestovní ruch. Bratislava: Sprint, 1999. 420 s. ISBN 80-88848-51-2*
- [8] KOSTKOVÁ, M.; NĚMČANSKÝ, M.; TORČÍKOVÁ, E.: *Management služeb cestovního ruchu. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2009. 256 s., ISBN 978-80-7248-510-9.*
- [9] NOVACKÁ, Ľ. a kol.: *Spríevodca a delegát v cestovnom ruchu. Bratislava: Ekonóm, 2007. 380 s. ISBN 978-80-225-2342-4*
- [10] NEDELKA, M. et al.: *Slovenský letecký slovník terminologický a výkladový. Bratislava: Magnet-Press, 1998. 494 s. ISBN 80-968-0730-7*
- [11] ORIEŠKA, J.: *Technika služieb cestovného ruchu. Nitra: Inštitút obchodu a cestovného ruchu, 1994. 204 s. 1. Vyd. ISBN 80-85708-01-9.*
- [12] ORIEŠKA, J.: *Metodika činnosti sprievodcu cestovného ruchu. Banská Bystrica: Ekonomická fakulta UMB, 1999. 204 s. ISBN 80-8055-232-0*

[13] NĚMČANSKÝ, M.: *Management cestovního ruchu 1, 2*. Karviná: OPF SU: Opava, 1995. ISBN 80-85879-18-2

[14] SYSEL, J.: *Cestovní kancelář, cestovní agentura a informační středisko v cestovním ruchu*. Praha: Vysoká škola hotelová v Praze 8, 2008. 40 s. ISBN 978- 80- 86578- 75-0.

Legislatíva

[15] LETECKÝ ZÁKON č. 143/1998 o civilnom letectve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

[16] OBČIANSKY ZÁKONNÍK č. 186/2006, ktorým sa mení a doplňa zákon č. 281/2001 Z. z. o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka.

[17] OBČIANSKY ZÁKONNÍK č. 281/2001 Z. z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárii a cestovných agentúr a o zmene a doplnení v neskorších predpisov.

[18] OBCHODNÝ ZÁKONNÍK č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov.

[19] ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní.

Internetové zdroje

[20] Český obchodný register [online]. www.justice.cz. [2012-02-19].

Dostupné z www:

http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=or&sysinf.@strana=searchResults&hledani.@typ=subjekt&hledani.format.typHledani=x*&hledani.podminka.subjekt=Travel+service

[21] Sacka – Slovenská asociácia cestovných kancelárii a cestovných agentúr

[online]. www.sacka.eu. [cit-2012-02-22]. Dostupné z www:

http://www.sacka.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=1&Itemid=1

[22] Thomas Cook – *History* [online]. www.thomascook.com. [cit-2012-02-29].

Dostupné z www: <http://www.thomascook.com/about-us/thomas-cook-history/>

[23] Travel Service, a. s. – Business Jet [online]. www.travelservice.aero [cit-2012-02-22]. Dostupné z [www:http://www.travelservice.aero/business-jet-aerocab-service/](http://www.travelservice.aero/business-jet-aerocab-service/)

[24] Travel Service a. s. – Charterove lety [online]. www.travelservice.aero [cit-2012-02-22]. Dostupné z [www: http://www.travelservice.aero/charterove-lety](http://www.travelservice.aero/charterove-lety)

[25] Travel Service a. s. – Pravidelné lety [online]. www.travelservice.aero [cit-2012-02-22]. Dostupné z [www: http://www.travelservice.aero/pravidelne-lety-zakladni-informace/](http://www.travelservice.aero/pravidelne-lety-zakladni-informace/)

ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV

Zoznam tabuliek

TABUĽKA 1: Štatistické údaje CR SR za roky 2007 – 2010.....	42
TABUĽKA 2: Organizovaný domáci cestovný ruch v krajoĥ Slovenskej republiky 2004 – 2010.....	43

Zoznam grafov

GRAF 1: Údaje o CR SR za roky 2007 – 2010.....	42
GRAF 2: Organizovaný domáci cestovný ruch v krajoĥ Slovenskej republiky 2004 – 2010.....	43

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA A – CD médium – bakalárska práca v elektronickej podobe.....I

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Meno autora: Mária Miškovičová

Odbor: Management cestovného ruchu

Forma štúdia: kombinovaná

Názov práce: Právna forma cestovných kancelárií a iných obchodných spoločností podnikajúcich v cestovnom ruchu

Rok: 2012

Počet strán textu bez príloh: 44

Počet titulov českej literatúry a prameňov: 5

Počet titulov slovenskej literatúry a prameňov: 14

Počet internetových zdrojov: 6

Vedúci práce: JUDr. Ladislav Lekár

